

Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene
OIR POSDRU
Regiunea București Ilfov

40Ready
Interreg Europe

European Union
European Regional
Development Fund

**Raport despre politicile publice privind
digitalizarea IMM-urilor identificate
a fi îmbunătățite și exemple de bune
practici locale**

București

Conținutul raportului

**1. Context global,
regional și național
privind digitalizarea
IMM-urilor**

**2. Nevoia de
dezvoltare a
competențelor
digitale**

**3. Maturitatea
digitală a IMM-
urilor din România**

**4. Analiza politicilor
publice ce vizează
digitalizarea IMM-
urilor**

**5. Bune practici
privind politicile
publice ce susțin
digitalizarea IMM-
urilor**

**6. Alte politici
publice ce pot fi
dezvoltate pentru
digitalizarea IMM-
urilor**

Sumar executiv

- Economia digitală transformă toate domeniile de activitate. Tehnologii precum Internetul Lucrurilor (Internet of Things), 5G, Big Data, Blockchain și inteligența artificială (AI) ajută companiile să obțină o mai mare productivitate și relevanță pe piața unică și/sau la nivel global.
- Ca urmare, digitalizarea aduce oportunități pentru toate tipurile de companii, inclusiv pentru IMM-uri, dar accesul acestora la digitalizare trebuie susținut, coordonat și monitorizat.
- Provocarea actuală constă în a schimba modul de gândire, de formare, de lucru al IMM-urilor pentru a crea valoare adăugată prin folosirea tehnologiilor digitale.
- Comisia Europeană prin intermediul Agendei Digitale pentru Europa asociază competențele digitale cu o economie modernă având ca obiectiv de maximă importanță promovarea competențelor digitale.
- România deține avantaje precum viteza internetului, dezvoltarea sectorului TIC, tehnologie de ultimă generație deja prezentă în facilitățile mari de producție, forță de muncă specializată pentru a beneficia de digitalizare și Industria 4.0.
- În acest momente peisajul de politici publice din România care sprijină digitalizarea IMM-urilor include programe operaționale, strategii și planuri naționale, ajutoare de minimis, etc.
- Ariile principale de îmbunătățire a politicilor publice care privesc digitalizarea IMM-urilor sunt:
 - Conștientizarea nevoii de digitalizare în IMM-uri
 - Soluții tehnice potrivite pentru digitalizarea IMM-urilor
 - Creșterea competențelor digitale de la toate nivelurile relevante pentru digitalizarea IMM-urilor
 - Adecvarea soluțiilor digitale alese de IMM-uri la cerințele pieței
- În acest context, raportul prezintă politicile publice privind digitalizarea IMM-urilor identificate a fi îmbunătățite și exemple de bune practici locale
- De asemenea sunt propuse o serie de măsuri și alte politici publice ce pot fi dezvoltate pentru a crește gradul de digitalizarea al IMM-urilor
- Politicile publice joacă un rol crucial în crearea condițiilor-cadru adecvate pentru ca IMM-urile să intre în era digitală.
- Acest lucru presupune o abordare coordonată între diferitele niveluri de guvernare pentru soluționarea problemelor cu care se confruntă IMM-urile și asigurarea competitivității acestora în viitor.
- Acțiunea coordonată a tuturor forurilor cu rol în creșterea gradului de digitalizarea IMM-urilor din România va conduce la îmbunătățirea indicatorilor DESI și la trecerea spre economia digitală.

1. Context global, regional, național

A. Introducere

Digitalizarea este procesul prin care tehnologiile digitale sunt utilizate pentru a schimba modul în care se desfășoară afacerile și are un impact masiv asupra economiilor din întreaga lume.

Revoluția digitală s-a produs la nivel global și a condus la recunoașterea importanței transformării digitale în economie. Revoluția digitală implică trei procese principale:

Digitizarea – Conversia produselor și serviciilor în format digital pentru a putea fi prezentate online

Digitalizarea – Inovarea în procesele și modelele de afaceri prin exploatarea oportunităților digitale

Transformarea digitală – Reproiectarea activității companiilor ca urmare a implementării digitalizării

Digitalizarea pune în evidență nevoia de re-evaluare a modelelor de afaceri și transformarea lanțurilor de valoare sub impactul tehnologiilor digitale. Potrivit grupului internațional de consultanță Booz & Company, **o creștere a activităților digitale cu 10% poate reduce rata șomajului unei țări cu 84%**.

Digitalizarea IMM-urilor are avantaje și provocări prezentate în tabel:

Avantajele digitalizării IMM-urilor	Provocările digitalizării IMM-urilor
<ul style="list-style-type: none"> Noi produse/servicii 	<ul style="list-style-type: none"> Modificările profunde în cererile clienților
<ul style="list-style-type: none"> Fluxuri de informații și cunoștințe 	<ul style="list-style-type: none"> Uzura morală rapidă a produselor online
<ul style="list-style-type: none"> Tehnologii digitale 	<ul style="list-style-type: none"> Modificările majore în abilitățile necesare resurselor umane
<ul style="list-style-type: none"> Interconectivitate digitală 	<ul style="list-style-type: none"> Convergența mai multor tehnologii
<ul style="list-style-type: none"> Acces facil la clienți și piețe cu potențial 	<ul style="list-style-type: none"> Aspectele legate de securitatea cibernetică

1. Context global, regional, național

B. O nouă paradigmă globală și regională

Economia digitală este o economie globală care favorizează produsele intangibile (de ex. informații, procese, platforme) și este intens interconectată. Industria TIC este un sector ce optimizează și eficientizează economia clasică în toate domeniile, prin transmiterea unor informații esențiale în timp util, indiferent de distanța dintre sursă și beneficiarul informației.

Tehnologii precum IoT, 5G, Big Data, Blockchain și inteligența artificială ajută companiile să obțină o mai mare flexibilitate a lanțului de aprovizionare, contribuie la creșterea securității datelor și consolidarea capacităților de muncă la distanță și la automatizarea proceselor. Convergența acestor tehnologii conduce la o schimbare digitală la nivel de produse, procese și modele de afaceri.

La nivel global și la nivelul Uniunii Europene, deopotrivă, este nevoie de o economie digitală și de o actualizare a competențelor necesare pentru creșterea capacității de transformare digitală a tuturor tipurilor de companii la nivelul tuturor industriilor. Situația digitalizării industriilor variază în principal între domeniile hightech și cele tradiționale, dar există și diferențe notabile și între digitalizarea întreprinderilor mari și IMM-urilor.

Studiile realizate pentru a cuantifica impactul digitalizării asupra IMM-urilor arată o creștere medie a veniturilor de 25% și o reducere medie a costurilor de 22%.

Câteva date din documente arată impactul transformativ al digitalizării asupra Uniunii Europene:

- Industria TIC contribuie cu **4%** la PIB-ul UE și angajează mai mult de 9,1 milioane de persoane;
- Economia internetului creează în UE cinci locuri de muncă pentru fiecare 2 locuri de muncă „offline” pierdute;
- Economia digitală a UE este în creștere cu **12%** în fiecare an și se estimează că există mai multe abonamente de telefonie mobilă în UE decât persoane;
- Se estimează că jumătate din creșterea productivității companiilor din UE provine din investiții în tehnologia informației și comunicațiilor.

1. Context global, regional, național

C. Digitalizarea în România

Conform raportului Comisiei Europene [Small Business Act Factsheet 2019](#) pentru România, IMM-urile reprezintă **99,7%** din companiile din economie și angajează **66%** din salariați. De aceea este esențial ca digitalizarea acestor companii să fie ghidată, susținută, coordonată.

Documentele strategice care ghidează digitalizarea economiei României sunt:

- Strategia Națională pentru Competitivitate 2015-2020;
- Strategia Națională de Cercetare, Dezvoltare, Inovare 2014-2020;
- Strategia România Competitivă;
- Strategia Națională privind Agenda Digitală pentru România 2020;
- Planul Național de Investiții și Relansare Economică;
- Planul Național de Redresare și Reziliență.

Strategia Națională privind Agenda Digitală 2020 definește 4 domenii:

1.e-Guvernare, Interoperabilitate, Securitate Cibernetică, Cloud Computing și Social Media

– domeniu prin care se vizează creșterea eficienței și reducerea costurilor din sectorul public din România prin modernizarea administrației;

2.TIC în educație, cultură și sănătate – domeniu prin care se vizează sprijinul acestor tehnologii la nivel sectorial;

3.TIC în e-comerț, precum și cercetarea, dezvoltarea și inovarea în TIC – domeniu ce vizează avantajele comparative regionale ale României și sprijină creșterea economică în domeniul privat;

4. Broadband și servicii de infrastructură digitală – domeniu ce vizează asigurarea incluziunii sociale.

Economia României se bazează preponderent pe servicii (**67%** din PIB), industria prelucrătoare (**22%** din PIB), agricultura (**7%** din PIB) și ale industriei non-prelucrătoare (**4%** din PIB).

Conceptele de digitalizare și Industria 4.0 devin realitate. Automatizarea, inteligența artificială, internetul lucrurilor (IoT), alte tehnologii avansate captează rapid și analizează o multitudine de date care oferă numeroase tipuri de informații. Provocarea actuală constă în a schimba modul de gândire, de formare, de lucru al agenților economici pentru a crea valoare adăugată prin folosirea tehnologiilor digitale.

România deține avantajele necesare (viteza internet, dezvoltarea sectorului IT, tehnologie de ultimă generație deja prezentă în facilitățile mari de producție, forță de muncă specializată) pentru a face un salt spre digitalizare și Industria 4.0.

1. Context global, regional, național

D. Programe de finanțare

- **POC 2014-2020** – Intreprinderi inovatoare de tip start-up și spin off. Obiectiv program: Realizarea de produse, tehnologii/procese și/sau servicii noi sau semnificativ îmbunătățite.
- **POC 2014-2020** – Proiect tehnologic inovativ. Obiectiv program: Încurajarea investițiilor private în cercetare și inovare, prin creșterea numărului de întreprinderi care urmăresc introducerea inovării în activitatea proprie prin proiecte care dezvoltă produse și/sau procese noi sau substanțial îmbunătățite, în scopul producției și comercializării, bazate pe cercetare sau pe drepturi de proprietate industrială.
- **POC/PI2.2/OS2.2/Acțiune 2.2.1** – Sprijinirea trecerii de la outsourcing la dezvoltarea bazată pe inovare în IMM-uri centrate pe domeniul TIC, precum și colaborarea între structurile de tip cluster din industria TIC.
- **POR 2014-2020** – Infrastructura de inovare și transfer tehnologic. Obiectiv program: Dezvoltarea entităților de inovare și transfer tehnologic (ITT) din mediul urban și rural, în domeniile de specializare inteligentă naționale și/sau regionale.
- **POR 2014-2020** – Sprijinirea parcurilor științifice și tehnologice. Obiectiv program: Creșterea inovării în firme prin susținerea entităților de inovare și transfer tehnologic în domenii de specializare inteligentă.
- **POR 2014-2020** – IMM-uri în parteneriat cu entitățile de inovare și transfer tehnologic. Obiectiv program: Realizarea de investiții pentru IMM-uri pentru implementarea unui rezultat al cercetării-inovării în parteneriat cu un entitățile de inovare și transfer tehnologic (ITT).
- **POCU 2014-2020** – Inovare prin formare. Obiectiv program: Îmbunătățirea nivelului de cunoștințe/competențe/aptitudini aferente sectoarelor economice/domeniilor identificate conform SNC și SNCDI ale angajaților.
- **Programul Europa Creativă, Orizont 2020** – SME Instrument, COSME, INTER REG Danube & EUROPE.
- **POR 2014-2020** – Incubatoare de afaceri. Obiectiv program: Sprijinirea structurilor suport de incubarea afacerilor.

Programele naționale au avut și o componentă de digitalizare. Fie că vorbim de Start-Up Nation sau programele regionale POR Axa 2, acestea sunt o sursă de finanțare a proiectelor de digitalizare a IMM-urilor.

Tehnologiile care transformă mediul de afaceri în prezent

Sursa: World Economic Forum, Researchgate

Inteligența Artificială

Machine Learning

Robotic Process Automation

Tehnologia 5G

Blockchain și Cripto monede

Big Data și Cloud

Realitatea Virtuală

Internetul lucrurilor (IoT)

2. Nevoia de dezvoltare a competențelor digitale

A. Context general

Digitalizarea mediului în care funcționează întreprinderile manifestă o pregnantă tendință de amplificare și accelerare în ultimii ani. Revoluția pornită de Industria 4.0 nu este reprezentată de tehnologie – ci de oameni. Astăzi, marile companii din industriile producătoare trec printr-o schimbare digitală profundă, menită să eficientizeze procesele tot mai complexe de producție, prin noi soluții tehnologice, în scopul de a răspunde nevoilor clienților.

Comisia Europeană prin intermediul Agendei Digitale pentru Europa asociază competențele digitale cu o economie modernă având ca obiectiv de maximă importanță promovarea competențelor digitale.

Referitor la competențele digitale, raportul Indicelui economiei și societății digitale (DESI) din 2020 arată că România se situează pe locul 11 din 28 în ceea ce privește conectivitatea.

În 2019, România și-a îmbunătățit rezultatele în ceea ce privește acoperirea, dar a stagnat în ceea ce privește utilizarea. În special, acoperirea de bandă largă de mare viteză a crescut până la **82%**, dar se situează încă în urma majorității statelor membre (media UE este de **86%**). Nivelurile competențelor digitale cel puțin elementare și al competențelor cel puțin elementare în materie de software situează România pe locul 27 în rândul statelor membre ale UE. Mai puțin de o treime dintre persoanele cu vârsta cuprinsă între 16 și 74 de ani au competențe digitale cel puțin elementare (**58%** la nivelul UE în ansamblu), în timp ce **35%** au competențe cel puțin elementare în materie de software (față de o medie a UE de **61%**). În ceea ce privește competențele digitale peste nivelul elementar, România se situează pe ultimul loc în UE, cu doar **10%** dintre persoane.

România se situează pe locul 27 între țările UE în ceea ce privește integrarea tehnologiei digitale de către întreprinderi, cu mult sub media UE.

În comparație cu ultimii doi ani, locul ocupat de România a rămas stabil în acest domeniu. Nu s-a constatat aproape nicio modificare la niciunul dintre indicatori. **23%** dintre întreprinderile din România fac schimb electronic de informații, în timp ce doar **8%** utilizează platformele de comunicare socială (media UE: **25%**).

S-a înregistrat o ușoară îmbunătățire a ponderii IMM-urilor care fac vânzări online, de la **8%** în 2018 la **11%** în 2019, dar aceasta rămâne cu mult sub media UE de **18%**. Din ce în ce mai multe IMM-uri își vând produsele online în afara țării, dar această situație se aplică doar pentru **6%** din numărul total de IMM-uri, comparativ cu o medie a UE de **8%**.

2. Nevoia de dezvoltare a competențelor digitale

B. Context național

Analiza pieței muncii din România, din perspectiva modificării structurii ocupaționale, a relevat 3 mari categorii de ocupații: dominante, cele care și-au schimbat semnificativ conținutul și cele emergente. Indiferent de tipologia lor, majoritatea ocupațiilor au înregistrat schimbări în conținutul muncii, principalii factori generatori fiind adaptarea la nevoile clienților, creșterea competiției și re tehnologizările.

Dezvoltarea și extinderea sectorului privat, necesitatea acestuia de a-și stabili anumite segmente de piață au determinat dezvoltarea unor politici „orientate către beneficiar/client” la nivelul firmelor și, deci, creșterea rolului unor factori, precum „adaptarea la nevoile clienților” și „creșterea competiției în domeniu”.

În conformitate cu raportul DESI 2020, România înregistrează în continuare cel mai scăzut nivel de utilizare a serviciilor de internet dintre statele membre ale UE, ceea ce corespunde cu cel mai scăzut nivel de competențe digitale de bază în toată țara (a se vedea capitolul precedent). **18%** dintre persoanele cu vârsta cuprinsă între 16 și 74 de ani nu au utilizat niciodată internetul (media UE: **9%**). Doar **3%** dintre utilizatorii de internet români vând produse online și doar **4%** urmează cursuri online.

Progresul tehnologic în domeniul digital are o influență deosebită asupra ocupațiilor existente pe piața muncii. În acest context nevoia de calificare permanentă în rândul angajaților a devenit o variabilă constantă la nivelul mediului de afaceri, companiile fiind nevoite să asigure un proces de formare continuu, mai ales în domeniul digital.

Același raport arată că, deși s-a înregistrat o creștere ușoară în anul precedent în ceea ce privește procentajul specialiștilor în domeniul TIC, aceștia reprezintă o proporție mult mai mică din forța de muncă decât în UE în ansamblu (**2,2%** față de o medie a UE de **3,9%**). Specialiștii în domeniul TIC reprezintă **1,2%** din totalul femeilor încadrate în muncă. În schimb, România are rezultate bune în ceea ce privește absolvenții în domeniul TIC, situându-se pe locul 5 în rândul statelor membre, cu **5,6%** dintre toți absolvenții.

Programele naționale au avut și o componentă de digitalizare. Fie ca vorbim de Start-Up Nation sau programele regionale POR Axa 2, acestea sunt o sursă de finanțare a proiectelor de digitalizare a IMM-urilor.

2. Nevoia de dezvoltare a competențelor digitale

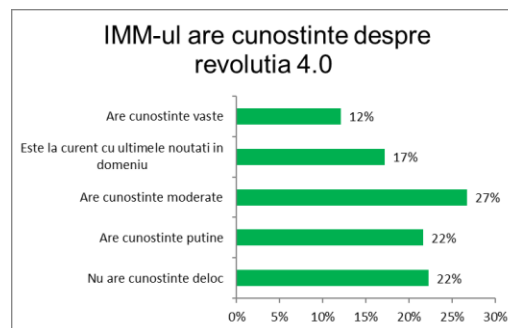
C. Niveluri de competențe

Se pot identifica trei categorii principale de competențe digitale, care sunt utilizate în diferite modele pentru măsurarea sau dezvoltarea competențelor digitale. Aceste trei categorii se aplică diferitelor tipuri de abilități și utilizatori:

- **Abilitățile digitale de bază**, care reprezintă alfabetizarea digitală, atât pentru uzul personal, cât și la locul de muncă.
- **Abilitățile digitale**, care se referă la ocuparea forței de muncă cuprind competențele de bază la care se adaugă cunoștințele necesare la locul de muncă, în principal utilizarea aplicațiilor TIC.
- **Competențele digitale pentru profesiile din domeniul TIC**, care, pe lângă categoriile de mai sus, includ și cunoștințele specializate necesare în sectorul TIC, precum și capacitatea de a dezvolta noi soluții, produse sau servicii digitale

Conform studiului efectuat în cadrul proiectului „40Ready” finanțat prin programul Interreg Europe, s-a confirmat un interes major al respondenților pentru domeniul I40 și pentru dezvoltarea competențelor digitale.

Dacă **22%** dintre IMM-uri spun că nu au cunoștințe despre revoluția 4.0, iar alte **22%** spun că au cunoștințe puține, **27%** consideră că au cunoștințe moderate. Procentul IMM-urilor care sunt la curent cu ultimele noutăți în domeniu reprezintă **17%** din respondenți și cele care au cunoștințe vaste reprezintă **12%**.

Așadar, studiul arată că **71%** dintre IMM-urile respondente consideră că au nevoie de cunoștințe despre revoluția 4.0, **72%** dintre IMM-uri au început să se pregătească pentru provocările acesteia dar numai **22%** au demarat schimbările necesare. Dintre tehnologiile revoluției I40 cele mai interesante pentru IMM-urile respondente sunt:

- **Media Socială – 34%**
- **Servicii Mobile – 31%**
- **Tehnologii Cloud – 29%**
- **Securitate Cibernetică – 24%**
- **Roboți și automatizări – 21%**

IMM-urile participante la studiu valorizează în paralel dezvoltarea cunoștințelor (67%) în acest domeniu cu punerea lor în practică imediat (113%, schimb de experiență, mentorat).

Factorii externi care determină digitalizarea companiilor

Sursa: Forbes, studiu Valoria

Noi modele de afaceri

39% la nivel mondial
37% în România
27% în IMM-urile din România în 2020

Noi tehnologii

45% la nivel mondial
34% în România
52% în IMM-urile din România în 2020

Digitalizarea competitorilor

39% la nivel mondial
42% în România
29% în IMM-urile din România în 2020

Așteptările clienților

43% la nivel mondial
29% în România
27% în IMM-urile din România în 2020

Competitori disruptivi din alte industrii

25% la nivel mondial
17% în România
11% în IMM-urile din România în 2020

Presiune dinspre parteneri, furnizori

19% la nivel mondial
12% în România
10% în IMM-urile din România în 2020

3. Maturitatea digitală a IMM-urilor din România

A. Context general

Potrivit studiului "Barometrul Digitalizării în România 2020" realizat de compania de consultanță Valoria din doi în doi ani, există 5 categorii companii în ce privește maturitatea digitală:

Companii tradiționaliste – Au tehnologii inadecvate care conduc la o utilizare limitată a datelor digitale. Comparativ cu ediția din 2018 a studiului când erau **23%** astfel de companii, în 2020 sunt **21%**.

Companii începătoare – Au început să implementeze tehnologii digitale și/sau să elaboreze o strategie pentru transformarea digitală. Comparativ cu ediția din 2018 a studiului când erau **37%** astfel de companii, în 2020 sunt **31%**.

Companii minimaliste – Au creat o infrastructură tehnologică adecvată, au o direcție strategică pentru transformarea digitală și au implementat unele soluții digitale. Comparativ cu ediția din 2018 a studiului când erau **24%** astfel de companii, în 2020 sunt **30%**.

Companii avansate – Au o infrastructură tehnologică adecvată, o strategie de transformare digitală și tehnologii digitale pentru întreaga companie. Comparativ cu ediția din 2018 a studiului când erau **9%** astfel de companii, în 2020 sunt **10%**.

Companii lideri – Au integrat tehnologiile digitale la nivelul întregii companii și au obținut îmbunătățiri substanțiale în urmă transformării digitale. Comparativ cu ediția din 2018 a studiului când erau **7%** astfel de companii, în 2020 sunt **8%**.

Deși valorile sunt diferite de la o ediție la alta și de la un palier de maturitate la altul cea mai semnificativă este scăderea de **6%** a companiilor începătoare care se translatează în creștere pe palierul companiilor minimaliste. Chiar dacă nu unul major, acesta este un progres care arată o tendință generală a companiilor din România de adoptarea soluțiilor digitale.

În cazul IMM-urilor din România procentele determinate din aceeași sursă sunt următoarele:

- **Companii tradiționaliste – 61%**
- **Companii începătoare – 22%**
- **Companii minimaliste – 11%**
- **Companii avansate – 4%**
- **Companii lideri – 2%**

3. Maturitatea digitală a IMM-urilor din România

B. Modelul de maturitate

Modelul de maturitate digitală se bazează pe 5 piloni:

- **Clienții**
- **Strategia**
- **Tehnologia**
- **Operaționalul**
- **Cultura organizațională**

Fiecare dintre aceștia este relevant pentru evaluarea și descrierea nivelului de maturitate al unei companii după cum urmează:

- **Clienții** – IMM-ul furnizează o experiență în care clienții văd organizația ca partenerul lor digital și folosește canalele lor preferate de interacțiune atât offline, cât și online
- **Strategia** – IMM-ul se concentrează pe modul în care afacerea se transformă sau funcționează pentru a-și crește activitatea și avantajul competitiv prin inițiative digitale

- **Tehnologia** – Sprijină succesul strategiei digitale, ajutând IMM-ul la crearea, procesarea, stocarea, securizarea și schimbul de date pentru a satisface nevoile clienți la costuri reduse și cheltuieli generale reduse
- **Operaționalul** – Executarea și evoluția proceselor și sarcinilor prin utilizarea tehnologiilor digitale în IMM pentru a conduce managementul strategic și a spori eficiența și eficacitatea afacerii
- **Cultura organizațională** – Definirea și dezvoltarea unei culturi organizaționale cu procese de guvernare și managementul resurselor umane pentru a sprijini progresul de-a lungul curbei de maturitate digitală și flexibilitatea de a atinge obiectivele de creștere și inovare

Pentru evaluarea încadrării IMM-urilor în modelul de maturitate este necesară doar completarea răspunsurilor la un chestionar online. Prin analiza răspunsurilor reprezentanților autorizați ai IMM-urilor se obține încadrarea în palierele modelului de maturitate, atât în ceea ce privește maturitatea generală, cât și evoluția specifică pe cei 5 piloni descriși aici.

O astfel de abordare va permite și monitorizarea înainte și după a progresului digitalizării IMM-urilor.

Carta Albă a IMM-urilor din România 2020 arată că principalele elemente utilizate de IMM-urile românești sunt computerul (89,93%), aplicațiile de e-mail (88,14%), internet (88,14%), intranet (50,61%), rețele sociale (43,10%), site-ul propriu al companiei (34,62%), tranzacții de vânzări/cumpărări online (7,51%).

Elementele care conduc la succesul digitalizării în companii

Sursa: Forbes, studiu Valoria

Tehnologia

54% la nivel mondial
69% în România
72% în IMM-urile din România în 2020

Conducerea companiei

32% la nivel mondial
44% în România
51% în IMM-urile din România în 2020

Viziunea și strategia

30% la nivel mondial
39% în România
35% în IMM-urile din România în 2020

Cunoștințele de specialitate

27% la nivel mondial
37% în România
49% în IMM-urile din România în 2020

Bugetele disponibile

26% la nivel mondial
41% în România
63% în IMM-urile din România în 2020

Competențele angajaților

19% la nivel mondial
35% în România
48% în IMM-urile din România în 2020

Spiritul colaborativ

11% la nivel mondial
15% în România
21% în IMM-urile din România în 2020

4. Analiza politicilor publice

A. Context european

Programele aflate în atenția Comisiei Europene, precum Digital Europe, abordează cu prioritate digitalizarea activităților IMM-urilor și comerțul electronic, mai specific:

- Consolidarea sinergiilor dintre politicile publice, sprijinirea comerțului electronic pentru IMM-uri, piața unică digitală
- Piețele și politica publică în societatea informațională
- Suștinerea IMM-urilor în adoptarea tehnologiilor digitale

CE stimulează digitalizarea industriei europene, acordând o atenție specială sectoarelor tradiționale, întreprinderilor mici și mijlocii și rezolvării disparităților regionale. Prima inițiativă aferentă industriei europene „Digitalizarea industriei europene” (Digitizing European Industry) a fost lansată în cadrul pachetului privind Piața Unică Digitală în aprilie 2016.

Obiectivul inițiativei este acela de a susține companiile de toate dimensiunile, indiferent de locație și sector de activitate din Europa pentru a obține beneficii depline din inovația digitală.

Un studiu realizat de Banca Europeană de Investiții în 2019 ilustrează faptul că IMM-uri din toată Europa se confruntă cu dificultăți de acces la finanțare, deoarece băncile pot duce lipsă de expertiză pentru a evalua proiectele digitale, ceea ce dezavantajează proiectele digitale în comparație cu alte tipuri de proiecte. Recomandările BEI includ elaborarea unui set de instrumente financiare dedicate pentru proiecte digitale, însoțite de alte măsuri dedicate.

Cele mai bune practici din statele membre UE arată că o rețea regională de agenții care să coordoneze și să încurajeze transformarea digitală în țară trebuie să aibă o autoritate centrală cu rol inclusiv de elaborare a politicilor privind transformarea digitală a companiilor.

Autoritatea centrală colaborează cu celelalte agenții strategice și instituții ale statului care contribuie la elaborarea și implementarea politicilor de digitalizare.

Un alt pilon important al politicilor care vizează digitalizarea industriei europene este o rețea de Centre de Inovare Digitală (DIH). Centrele de inovare digitală sunt definite ca ghișee unice care ajută companiile să devină mai competitive prin utilizarea tehnologiilor digitale. DIH-urile sunt cooperări regionale între mai mulți parteneri, care includ organizații de cercetare și tehnologie (RTO), universități, asociații industriale, camere de comerț, incubatoare, acceleratoare, agenții de dezvoltare regională și chiar guverne. DIH-urile se bazează pe infrastructura tehnologică și oferă acces la cele mai noi cunoștințe, expertiză și tehnologie pentru a-și susține clienții cu pilotarea, testarea și experimentarea inovațiilor digitale.

4. Analiza politicilor publice

A. Context european

DIH-urile pot oferi, de asemenea, sprijin pentru afaceri și finanțare pentru a implementa aceste inovații.

Parlamentul European a stabilit un pachet financiar pentru Programul Europa Digitală pentru perioada 2021-2027 și a introdus o definiție specială pentru centrele europene de inovare digitală în scopul distribuirii transparente a fondurilor.

Centrele europene de inovare digitală (European Digital Innovation Hubs – EDIH) oferă acces la expertiză tehnică și experimentare, astfel încât, cei interesați să poată „testa înainte de a investi”.

EDIH oferă și servicii de inovare, consultanță pentru finanțare, precum și formare și dezvoltarea competențelor necesare pentru o transformare digitală de succes.

În contextul noului Cadru Financiar Multiannual 2021-2027, Comisia Europeană a propus un nou program de finanțare, dedicat, în

exclusivitate, susținerii transformării digitale a economiei și societății **Programul Europa Digitală** vizează îmbunătățirea competitivității UE la nivel internațional importante în dezvoltarea capacităților strategice ale Uniunii, susținând dezvoltarea unor domenii cheie precum:

- Inteligența artificială
- Calculul numeric de înaltă performanță (HPNC)
- Securitatea cibernetică
- competențele digitale avansate
- Digitalizarea administrației publice și interoperabilitate

Rolul centrelor europene de inovare digitală (European Digital Innovation Hubs – EDIH) este acela de a se asigura că soluții digitale inovatoare, bazate pe noile tehnologii, sunt integrate în activitatea curentă a companiilor și administrațiilor publice.

Astfel, centrele de inovare digitală oferă posibilitatea de a putea experimenta și testa aceste tehnologii, pentru a le aplica în funcție de necesitățile specifice domeniului de activitate a fiecărei companii sau instituții din sector public.

La nivel european, România a propus modificarea Small Business Act, actul care reglementează, prin zece principii, felul în care, la nivel european și la nivelul statelor membre, ar trebui concepute politicile publice, pornind de la ideea ”Think Small First”, adică reglementările să corespundă nevoilor IMM-urilor, și apoi să gândim mare. Propunerea se poate materializa fie prin adăugarea unui nou principiu la cele zece existente, fie prin adăugarea de precizări la principiul 8 din Small Business Act: „Competențe și inovare pentru IMM-uri” (“Skills and innovation”).

4. Analiza politicilor publice

B. Context național

Politicile publice joacă un rol crucial în crearea condițiilor-cadru adecvate pentru ca IMM-urile să intre în era digitală. Acest lucru presupune o abordare coordonată între diferitele niveluri de guvernare pentru soluționarea problemelor cu care se confruntă IMM-urile și asigurarea competitivității acestora în viitor. În acest moment legislația națională se rezumă la proiecte de acte normative care transpun legislație comunitară sau creează cadrul pentru aplicarea directă a acesteia, unde se specifică doar actele comunitare în cauză, însoțite de elementele de identificare ale acestora.

Conceptul "Industria 4.0" se axează pe digitalizarea tuturor activelor fizice și proceselor precum și integrarea în ecosisteme digitale împreună cu activele digitale ale companiilor.

Potrivit Programului de Guvernare 2018-2020, adoptat prin Hotărârea nr. 1/2018 din 29.01.2018 pentru acordarea încrederii Guvernului – Capitolul Politici publice privind IMM-urile – punctul 4 – Programul Național de Dezvoltare Antreprenorială (PNDA) și Hotărârii Guvernului nr. 859/2014 privind aprobarea Strategiei guvernamentale pentru dezvoltarea sectorului întreprinderilor mici și mijlocii și îmbunătățirea mediului de afaceri din România Orizont 2020, în vigoare de la 13.10.2014, principalele opțiuni de politică publică aplicabile IMM-urilor privesc orientarea implantării/relocalizării de IMM-uri și abordarea piețelor de interes pentru acestea, precum și procesul de dezvoltare/modernizare a ecosistemului național antreprenorial. Pe 12.09.2019, Guvernul României a aprobat proiectul de lege nr. 628/2019 privind incubatoarele și acceleratoarele de afaceri, cu scopul

de a schimba cadrul legal existent, în sensul sprijinirii firmelor aflate în fazele inițiale de dezvoltare.

Hotărârea Guvernului nr. 89/2020 din 28.01.2020 prevede organizarea și funcționarea unui nou organism, Autoritatea pentru Digitalizarea României (ADR).

ADR preia activitățile și structurile Ministerului Comunicațiilor și Societății Informaționale aferente domeniilor tehnologiei informației, societății informaționale și cadrului național de interoperabilitate.

Noul act legislativ desființează Ministerul Comunicațiilor și Societății Informaționale și creează o nouă entitate, Ministerul Transporturilor, Infrastructurii și Comunicațiilor. Noul minister are responsabilități în ceea ce privește elaborarea politicilor în domeniul comunicațiilor electronice și punerea în aplicare a politicilor legate de infrastructura comunicațiilor electronice.

4. Analiza politicilor publice

B. Context național

ADR are ca responsabilități:

- (i) elaborarea planurilor de acțiune în domeniul IT
- (ii) organizarea și coordonarea implementării proiectelor de guvernare electronică și administrație electronică
- (iii) coordonarea politicilor publice astfel încât să se asigure interoperabilitatea sistemului IT al administrației publice
- (iv) monitorizarea și evaluarea sistemelor IT ale administrației publice centrale în vederea realizării obiectivelor strategice sprijinite de sistemele respective
- (v) supervizarea și coordonarea programelor guvernamentale la nivel național pentru infrastructura și serviciile IT

ADR îndeplinește următoarele funcții: strategie, reglementare, avizare, reprezentare, autoritate de stat, administrare și gestiune, de promovare, coordonare, monitorizare, control și evaluare a politicilor, comunicare inter-instituțională, implementare și gestionare, organism intermediar.

În prezent, ADR gestionează următoarele sisteme informatice de interes național:

1. Sistemul Național Electronic de Plată Online (SNEP) – GHIȘEUL.RO
2. Sistemul Informatic Punctul de Contact Unic electronic (PCUe)
3. Sistemul Electronic de Achiziții Publice (SEAP)
4. Sistemul Informatic de Atribuire Electronică în Transporturi (SIAE)

Comitetul Național pentru Transformarea Digitală (CNTD)

este un organism consultativ, care face parte din ADR, reunind pentru prima dată o autoritate de stat cu sectorul privat și societatea civilă (universități, DIH, IMM-uri, mari companii de IT).

Politica relevantă este Hotărârea Guvernului 89/28.01.2020 „O Agora digitală și un organism tehnic” Apel public către 400 entități înregistrate. Structura consiliului reunește părți interesate importante atât din mediul public, cât și din cel privat.

Activitate: grupuri de lucru agile pe următoarele teme: transformare digitală, competențe digitale, cloud guvernamental, identitate electronică, AI și big data, factură electronică, interoperabilitate.

4. Analiza politicilor publice

B. Context național

Cu un punctaj de 24,9 România se situează pe locul 27 între țările UE în ceea ce privește integrarea tehnologiei digitale de către companii, cu mult sub media UE care are punctajul 41,4, se arată în raportul DESI din 2020.

În comparație cu ultimii doi ani, locul ocupat de România a rămas stabil în acest domeniu. Nu s-a constatat aproape nicio modificare la niciunul dintre indicatori. **23%** dintre companiile din România fac schimb electronic de informații, în timp ce doar **8%** utilizează platformele de comunicare socială (media UE este **25%**).

Pe de altă parte raportul arată că s-a înregistrat o ușoară îmbunătățire a ponderii IMM-urilor care fac vânzări online, de la **8%** în 2018 la **11%** în 2019, dar aceasta rămâne cu mult sub media UE de **18%**. Din ce în ce mai multe IMM-uri își vând produsele online în afara țării, dar

această situație se aplică doar pentru **6%** din numărul total de IMM-uri, comparativ cu o medie a UE de **8%**.

La nivel național, Strategia Națională Agenda Digitală pentru România 2020, aprobată prin HG nr. 245/2015, are stabilită drept linie strategică de dezvoltare, printre altele, finanțarea inițiativelor în domeniul TIC din România, urmărind creșterea contribuției publice la susținerea inițiativelor în domeniul inovării în TIC.

Cu toate acestea, cum se menționează și în raportul DESI, România nu are o strategie națională de transformare digitală pentru întreprinderi. România sprijină ecosistemul întreprinderilor nou-înființate prin programul Start-up Nation, inclusiv întreprinderi nou-înființate care produc inovări sau le integrează în dezvoltări de produse și servicii noi.

Digitalizarea IMM-urilor este prioritatea principală, definind lanțul de viață și valoric: „înregistrare-autorizare-licențiere-produție-plăți-desfacere-distribuție”.

Politicile de dezvoltare a sectorului IMM și a mediului de afaceri din România, sunt corelate cu strategia la nivelul Uniunii Europene în ceea ce privește sectorul IMM de la promovare și susținere până la Piața Unică Digitală.

România ar avea de câștigat de pe urma unei strategii naționale care să se concentreze pe transformarea digitală a întreprinderilor. Sunt necesare măsuri specifice pentru a sprijini digitalizarea IMM-urilor și pentru a spori gradul de conștientizare cu privire la relevanța și beneficiile adoptării tehnologiilor digitale.

4. Analiza politicilor publice

C. Programe Operaționale

Programul Operațional Competitivitate 2014-2020 (POC)

Programul Național de digitalizare a microîntreprinderilor, întreprinderilor mici și mijlocii, aprobat pe 14.08.2020, este finanțat în cadrul Programului Operațional Competitivitate 2014-2020, prin Axa prioritară 2 - Tehnologia Informației și Comunicațiilor (TIC) pentru o economie digitală competitivă, Prioritatea de investiții 2b - Dezvoltarea produselor și serviciilor TIC, a comerțului electronic și a cererii de TIC; Obiectiv Specific OS 2.2 - Creșterea contribuției sectorului TIC pentru competitivitatea economică; Acțiunea 2.2.1 - Sprijinirea creșterii valorii adăugate generate de sectorul TIC și a inovării în domeniu prin dezvoltarea de clustere și Acțiunea 2.2.2 - Sprijinirea utilizării TIC pentru dezvoltarea afacerilor, în special a cadrului de derulare a comerțului electronic.

Ministerul Fondurilor Europene va efectua demersurile necesare modificării Programului Operațional Competitivitate 2014-2020, prin introducerea Agențiilor pentru Dezvoltare Regională (ADReg) ca beneficiari eligibili în cadrul Acțiunii 2.2.2. - Sprijinirea utilizării TIC pentru dezvoltarea afacerilor, în special a cadrului de derulare a comerțului electronic.

Obiectivul **Programului Național de digitalizare a microîntreprinderilor, întreprinderilor mici și mijlocii** este creșterea competitivității IMM-urilor din România prin:

a) dezvoltarea unor produse/ servicii/ aplicații inovative din domeniul tehnologiei informațiilor și comunicațiilor (TIC) care să vină în sprijinul IMM-urilor și autorităților publice, urmărindu-se finanțarea unor produse/servicii/aplicații TIC inovative care să asigure trecerea de la producția prin externalizare (outsourcing) la dezvoltarea bazată

pe inovare, precum și colaborarea între membrii din cadrul unui cluster din industria TIC sau între aceștia și membrii altor clustere, pentru asigurarea unui acces rapid și facil la implementarea produselor IT inovative obținute;

b) acordarea de sprijin financiar nerambursabil pentru digitalizarea microîntreprinderilor și IMM-urilor din alte sectoare de activitate decât TIC, în cele 8 regiuni de dezvoltate ale României, în vederea creșterii competitivității IMM și dinamizării sectorului TIC, ca ajutor de minimis.

Industria 4.0 introduce conceptul de fabrică inteligentă ("smart factory"), în care un ecosistem modular de sisteme cyber-fizice monitorizează procesele fizice, crează o copie virtuală a acestora și iau decizii descentralizate.

4. Analiza politicilor publice

C. Programe Operaționale

Programul Operațional Competitivitate 2014-2020 (POC)

Hotărârea nr. 677 din 14 august 2020 privind aprobarea Programului național de digitalizare a microîntreprinderilor, IMM-urilor prevede:

- Durata de implementare a Programului național de digitalizare a microîntreprinderilor, întreprinderilor mici și mijlocii este până la data de 31.12.2023.
- Indicatorul de rezultat al Programul Național de digitalizare a microîntreprinderilor, întreprinderilor mici și mijlocii este 3S9 – Valoarea adăugată brută generată de sectorul TIC din cadrul Programului Operațional Competitivitate 2014-2020.

La nivelul subadministratorului schemei de minimis - Agențiile pentru Dezvoltare Regională - cât și beneficiarului ajutorului de minimis indicatorii avuți în vedere sunt:

- **Indicatori de realizare** – A căror valoare țintă se măsoară la sfârșitul perioadei de implementare
- **Indicatori de rezultat** – A căror valoare se măsoară la sfârșitul perioadei de durabilitate, respectiv 3 ani de la data plății finale către beneficiar

Beneficiarii eligibili pentru proiectele care vizează atingerea obiectivului a) sunt:

1. Întreprinderi (microîntreprinderi, întreprinderi mici, întreprinderi mijlocii) care își desfășoară activitatea în România, centrate pe domeniul TIC

2. Întreprinderi (microîntreprinderi, întreprinderi mici, întreprinderi mijlocii) care își desfășoară activitatea în România, în cadrul clusterelor centrate pe domeniul TIC

3. Consorții formate din entitățile definite la pct. 1 și 2 și întreprinderi (microîntreprinderi, întreprinderi mici, întreprinderi mijlocii) care își desfășoară activitatea în România.

Pentru proiectele care vizează atingerea obiectivului art. b), solicitanții eligibili sunt Agențiile pentru Dezvoltare Regională. Beneficiarii finali ai ajutorului de minimis sunt microîntreprinderilor și întreprinderilor mici și mijlocii cu obiect principal de activitate altul decât tehnologia informațiilor și comunicațiilor.

4. Analiza politicilor publice

C. Programe Operaționale

Programul Operațional Capitalul Uman 2014-2020 (POCU)

România și-a stabilit prin intermediul Strategiei Naționale privind Agenda Digitală pentru România 2020, Pilon VI, creșterea nivelului de alfabetizare digitală, a competențelor și a incluziunii deoarece se creează o punte în privința decalajului digital pentru toți consumatorii, pentru ca aceștia să beneficieze în mod egal și pe deplin de avantajele serviciilor TIC. Guvernul României și-a asumat prin intermediul Acordului de Parteneriat 2014-2020 aplicarea pe orizontală a TIC la nivelul întreprinderilor și al autorităților precum și consolidarea mediului de afaceri digital.

Conform studiului efectuat în cadrul proiectului „40Ready” în viitorul apropiat, IMM-urile au nevoie de accesare de fonduri europene ca sursă principală de încredere pe care să se bazeze în efortul lor de a se adapta Revoluției Industriale 4.0.

În conformitate cu POCU 2014-2020, deși **45%** dintre românii cu vârsta cuprinsă între 16 și 74 de ani au folosit internetul cel puțin săptămânal, **42%** din numărul total al persoanelor din România nu au folosit niciodată un computer.

Există un decalaj clar în ceea ce privește competențele informatice între generații și niveluri de educație, corelat pozitiv cu vârsta și nivelul de educație.

Progresul tehnologic în domeniul digital are o influență deosebită asupra ocupațiilor existente pe piața muncii.

În acest context nevoia de calificare permanentă în rândul angajaților a devenit o variabilă constantă la nivelul mediului de afaceri, companiile fiind nevoite să asigure un proces de formare continuu, mai ales în domeniul digital.

În conformitate cu obiectivele stabilite în Acordul de Parteneriat 2014-2020, Strategia Națională pentru Competitivitate 2015-2020, Strategia Națională pentru Cercetare, Dezvoltare și Inovare 2014-2020, Strategia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă 2014-2020, Strategia Națională privind Învățarea pe tot Parcursul Vieții, Prioritatea de Investiții 10.iii vizează îmbunătățirea accesului egal la învățarea pe tot parcursul vieții pentru toate grupurile de vârstă într-un cadru formal, non-formal sau informal, actualizarea cunoștințelor, a aptitudinilor și a competențelor forței de muncă și promovarea unor căi de învățare flexibile, inclusiv prin orientare profesională și prin validarea competențelor dobândite în vederea adaptării activității la dinamica sectoarelor economice cu potențial competitiv identificate conform SNC și în domeniile de specializare inteligentă conform SNCI.

4. Analiza politicilor publice

C. Programe Operaționale

Programul Operațional Capitalul Uman 2014-2020 (POCU)

În consecință POCU a prevăzut axa prioritară 3, locuri de muncă pentru toți și promovarea unei ocupări sustenabile și de calitate a forței de muncă și sprijinirea mobilității forței de muncă formulate în obiectivul tematic 8. Îmbunătățirea accesului egal la învățarea pe tot parcursul vieții pentru toate grupurile de vârstă într-un cadru formal, non-formal sau informal, actualizarea cunoștințelor, a aptitudinilor și a competențelor forței de muncă și promovarea unor căi de învățare flexibile, inclusiv prin orientare profesională și prin validarea competențelor dobândite este prioritatea de investiții 10.iii a POCU, care are obiectiv specific 3.12 Îmbunătățirea nivelului de cunoștințe/ competențe/ aptitudini aferente sectoarelor economice/ domeniilor identificate conform SNC și SNCDI ale angajaților.

Competențele digitale au devenit imperativ necesare oricărui proces de administrare, flux de producție sau flux de servicii, situație regăsită pe fondul creșterea în importanță a IT-ului.

TIC a devenit o industrie transversală (meta-industrie) care afectează majoritatea sectoarelor economice, acesta având un impact semnificativ asupra creșterii competitivității și productivității la locul de muncă. În următorii ani, peste **90%** din locurile de muncă vor solicita ca cerință obligatorie cunoștințele digitale de bază. De asemenea, studiile indică că **40%** dintre locuitori nu au folosit niciodată internetul, situație care afectează accesarea oportunităților existente pe piața muncii dar și surse mai puține de informare.

În cadrul prezentului apel de proiecte, sunt eligibile următoarele activități:

1.3.1. Activitatea 1 (relevantă și obligatorie): Furnizarea de programe de formare profesională

Această activitate are în vedere furnizarea de programe de formare profesională exclusiv în domeniul alfabetizării digitale și tehnologiei informației și comunicațiilor: programe de calificare de nivel 2-4 conform Cadrului național al calificărilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 918/2013, cu modificările și completările ulterioare, inclusiv programe de inițiere într-o calificare, programe de specializare și perfecționare, programe de formare în competențele cheie, finalizate cu certificate cu recunoaștere națională /la nivel de angajator/internațională.

Se finanțează cursuri care sprijină atât dobândirea competențelor de bază, cât și dobândirea de competențe avansate în domeniul tehnologiei informației și comunicațiilor.

4. Analiza politicilor publice

C. Programe Operaționale

Programul Operațional Capitalul Uman 2014-2020 (POCU)

În cadrul prezentului apel de proiecte se pot furniza programe de formare profesională exclusiv în domeniul alfabetizării digitale și pentru dobândirea competențelor primare/avansate în domeniul TIC.

Această activitate este adresată angajaților din întreprinderi și are în vedere creșterea performanțelor în plan profesional în concordanță cu cerințele locurilor de muncă din sectoarele economice cu potențial competitiv identificate conform SNC și din domeniile de specializare inteligentă conform SNCDI.

1.3.2 Activitatea 2 (relevantă): Evaluarea și certificarea competențelor profesionale

Aceasta activitate are în vedere evaluarea și certificarea competențelor profesionale exclusiv în domeniul alfabetizării digitale și tehnologiei informației și comunicațiilor.

Această activitate are în vedere atât evaluarea și certificarea competențelor profesionale obținute pe alte căi decât cele formale, respectiv non-formale și/sau informale, în conformitate cu prevederile Ordonanței Guvernului nr. 129/2000 privind formarea profesională a adulților, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cât și evaluarea și certificarea competențelor profesionale în domeniul IT, în vederea obținerii de certificate cu recunoaștere națională / la nivel de angajator/internațională.

Activitatea de evaluare și certificare a competențelor profesionale în domeniul IT are în vedere recunoașterea competențelor aferente cerințelor locurilor de muncă din sectoarele economice cu potențial competitiv identificate conform SNC și din domeniile de specializare inteligentă conform SNCDI.

În cadrul prezentului apel de proiecte evaluarea și certificarea competențelor profesionale obținute pe alte căi decât

cele formale, respectiv non-formale și/sau informale, certificarea competențelor profesionale, se referă exclusiv la domeniul alfabetizării digitale și competențele primare/avansate în domeniul TIC.

1.3.3 Activitatea 3 (relevantă și obligatorie): Sprijin acordat întreprinderilor pentru organizarea de programe de învățare la locul de muncă în domeniul alfabetizării digitale și tehnologiei informației și comunicațiilor

Prin această activitate se vor sprijini întreprinderile care își desfășoară activitatea într-unul din sectoarele economice cu potențial competitiv identificate conform SNC și în unul din domeniile de specializare inteligentă conform SNCDI sau întreprinderilor care intenționează să-și adapteze activitatea la aceste sectoare economice/domenii de

4. Analiza politicilor publice

C. Programe Operaționale

Programul Operațional Capitalul Uman 2014-2020 (POCU)

specializare inteligentă menționate anterior, în vederea elaborării și introducerii unor programe de învățare la locul de muncă.

Sprejrinul poate consta în analiza posibilităților și potențialului de digitalizare a întreprinderilor, perspectivele de dezvoltare a acestora prin introducerea și integrarea tehnologiei digitale și determinarea pe această bază a necesarului de formare profesională în domeniul TIC.

În cadrul prezentului apel de proiecte programele de învățare la locul de muncă vizează exclusiv domeniul alfabetizării digitale și pentru dobândirea competențelor primare/avansate în domeniul TIC.

1.3.4 Activitatea 4 (activitate suport): Organizarea și derularea de campanii de conștientizare a angajatorilor

Această activitate are în vedere organizarea și derularea de campanii de conștientizare a angajatorilor care își desfășoară activitatea în sectoarele economice cu potențial competitiv identificate conform SNC și în domeniile de specializare inteligentă conform SNCDI sau a angajatorilor care intenționează să-și adapteze activitatea la aceste sectoare economice/domenii de specializare inteligentă menționate anterior, privind importanța și necesitatea participării angajaților la programe de formare continuă.

Prin prezentul apel de proiecte se încurajează și se sprijină formarea și certificarea competențelor digitale avansate și ca urmare se va acorda punctaj suplimentar proiectelor care vizează derularea de cursuri sau/și evaluarea și certificarea angajaților pentru dobândirea de competente digitale avansate pentru utilizarea aplicațiilor TIC necesare/ implementate

la locul de muncă (ex. utilizare aplicații TIC pentru producție, proiectare etc), sau/și competente digitale avansate în domeniul de IT.

Perioada de implementare a unui proiect depus în cadrul prezentului apel de proiecte este de maximum 18 luni.

În cadrul prezentului apel de proiecte grupul țintă eligibil cuprinde angajați cu contract individual de muncă (cu normă întreagă sau cu timp parțial) ce provin din întreprinderi care-și desfășoară activitatea principală sau secundară într-unul din sectoarele economice cu potențial competitiv identificate conform SNC și în domeniile de specializare inteligentă conform SNCDI sau din întreprinderi care intenționează să-și adapteze activitatea principală sau secundară la cel puțin unul dintre aceste sectoare economice sau unul dintre domeniile de specializare inteligentă menționate anterior.

4. Analiza politicilor publice

D. Ajutoarele de Minimis

Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat

Prin corelarea măsurilor adoptate cu cele prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17.06.2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat și în Regulamentul (UE) nr. 1407/2013 al Comisiei din 18.12.2013 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis, sunt asigurate compatibilitatea măsurilor de ajutor de stat avute în vedere cu legislația europeană în domeniu.

Efecte legislative:

- „Schema de ajutor de stat pentru creșterea contribuției sectorului TIC pentru competitivitatea economică”

- „Schema de ajutor de minimis pentru creșterea contribuției sectorului TIC pentru competitivitatea economică”
- „Schema de ajutor de minimis Digitalizarea IMM”

Baza legală pentru Schema de ajutor de Minimis, Digitalizarea IMM-urilor este următoarea:

- a) Programul Operațional Competitivitate 2014-2020
- b) Regulamentul (UE) nr. 1407/2013 din 18 decembrie 2013 pentru aplicarea art. 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis
- c) Ordonanța de urgență nr. 77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, cu modificările și completările ulterioare

d) Ordonanța de urgență nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora

e) Așa cum am menționat anterior există o componentă de ajutor de minimis prevăzută în Hotărârea Guvernului nr. 677 din 14 august 2020 privind aprobarea Programului național de digitalizare a microîntreprinderilor, întreprinderilor mici și mijlocii finanțat în cadrul Programului Operațional Competitivitate 2014-2020

4. Analiza politicilor publice

E. Digital Innovation Hubs

Digital HUB-urile (DIH-uri) s-au constituit pentru a sprijini alinierea regiunilor de dezvoltare la nivel național la standardele europene de digitalizare, inovare și cercetare-dezvoltare. DIH-urile vin în întâmpinarea entităților regionale și naționale: Structurilor Patronale, Mediului Academic, companiilor Private de tip IMM și a companiilor mari, Autorităților Locale și Centrale precum și a oricărei entități care poate aduce plus valoare dezvoltării alerte și eficiente pentru a implementa cu succes transformarea digitală în România.

În continuarea eforturilor de sprijinire a dezvoltării centrelor de inovare digitală, Autoritatea pentru Digitalizarea României a lansat procedura națională de selecție a centrelor care vor avea posibilitatea să devină membre ale Rețelei europene de centre de inovare digitală – Rețeaua EDIH.

Pentru o profesionistă și transparentă selecție ADR detaliază: **criteriile de calificare** ca Centru de Inovare digitală și **criteriile de departajare** (experiența anterioară, metodologia propusă, reprezentativitate pentru regiune și domeniul propus, reurse și ecosistem).

Din procesul de selecție lansat de ADR pentru selectarea DIH-urilor pregătite să susțină eforturile autorităților naționale și europene în accelerarea tranziției digitale organizat în luna septembrie 2020 menționăm distribuția regională a candidaturilor după cum urmează:

6 aplicanți din Regiunea București-Ilfov; 2 aplicanți din Regiunea Centru; 2 aplicanți din Regiunea Nord-Est; 2 aplicanți din Regiunea Nord-Vest; 3 aplicanți din Regiunea Sud-Est; 1 aplicant din Regiunea Sud-Muntenia; 1 aplicant din Regiunea Sud-Vest Oltenia; 1 aplicant din Regiunea Vest.

Aplicațiile au fost analizate de către o comisie de evaluare formată din reprezentanți ai Autorității pentru Digitalizarea României și ai Ministerului Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri, respectând criteriile de evaluare prezentate.

De asemenea, în acest proces, s-a ținut cont de necesitatea ca în fiecare regiune de dezvoltare să funcționeze cel puțin un centru european de inovare digitală. În situația în care într-o regiune, au existat mai multe candidaturi care au depășit pragul minim de 50 de puncte, au fost declarate admise maximum 2 DIH-uri, în funcție de punctajul obținut.

Din cele 18 candidaturi, 12 au fost declarate admise și 6 respinse.

Guvernul României, prin Autoritatea pentru Digitalizarea României, încurajează crearea și dezvoltarea centrelor de inovare digitală, care să completeze eforturile naționale din domeniul digitalizării IMM-urilor.

4. Analiza politicilor publice

F. SIPOCA 18 și 20

Relevant pentru IMM-uri este proiectul de politică publică inițiat în 2019, ECOM - Îmbunătățirea normelor, procedurilor și mecanismelor necesare Ministerului Comunicațiilor și pentru Societatea Informațională în vederea continuării dezvoltării sectorului de comerț electronic, cod [SIPOCA 18](#).

Proiectul a vizat stimularea dezvoltării eficiente și sigure a sistemului de comerț electronic prin îmbunătățirea capacității administrative a Ministerului Comunicațiilor și pentru Societatea Informațională responsabil cu coordonarea și îndeplinirea liniilor strategice de dezvoltare a comerțului electronic prevăzute în Strategia Națională privind Agenda Digitală pentru România 2020.

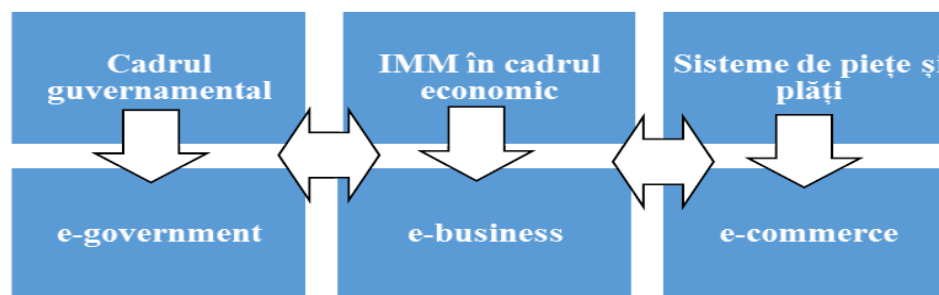
Separat, politica publică orientată pe „Evenimente de viață” din proiectul EGOV, SIPOCA 20) detaliază:

- Serviciile electronice pentru cetățeni și mediul de afaceri;
- Sistemele de e-guvernare pentru mediul de afaceri.

Obiectivele [SIPOCA 20](#) sunt:

- Reducerea fragmentării și gruparea serviciilor publice electronice sub forma conceptului de evenimente de viață
- Asigurarea cadrului legislativ, instituțional, procedural și operațional pentru utilizarea instrumentelor de e-guvernare.

Aceste proiecte sunt contextuale și punctuale, de aceea se cere elaborarea unei noi politici publice pe termen mediu și lung, prin care să poată fi stimulate IMM-urile și încurajat mediul de afaceri intern sub deviza „dezvoltare prin digitalizare”, așa cum prevedea Strategia guvernamentală pentru dezvoltarea sectorului întreprinderilor mici și mijlocii și îmbunătățirea mediului de afaceri din România – Orizont 2020, aprobată prin HG nr. 859/2014.

Identificarea relațiilor existente între mediul real și cel digital

4. Analiza politicilor publice

G. Planul Național de Investiții și Relansare Economică

Educație, transfer de cunoștințe și sprijin pentru a accelera digitalizarea mediului de afaceri – această direcție este parte din [Planul Național de Investiții și Relansare Economică](#) ce va asigura sprijin pentru: creșterea competențelor digitale, crearea de locuri de muncă în sectorul digital și domenii conexe (automatizare, robotică, analiză de date, etc), încurajarea și accelerarea utilizării serviciilor de internet și integrarea tehnologiei digitale de către întreprinderi (inclusiv tehnologii avansate: depozite de date mari – big data, inteligență artificială, cloud în general și „software as service” ca subdirecție strategică).

Crearea hub-ului de interoperabilitate cuplat cu identificarea și conectarea la acesta a regiștrilor de date de bază (principali). Acest lucru permite instituțiilor responsabile de un serviciu public să ofere accesul digital fără a mai solicita firmelor informații pe care le dețin alte instituții.

De exemplu, ONRC va putea să ofere servicii obținând direct informații de la ANAF, Ministerul Afacerilor Interne sau alte structuri ale Ministerului Justiției. Astfel va fi posibilă nu doar furnizarea mai rapidă a unor servicii publice, ci și creșterea corectitudinii acțiunii publice față de contribuabili, cu efecte în scăderea erorilor administrative care se translatează în costuri nete pentru întreprinderi. Valoarea proiectului este estimată la 10 milioane de euro.

Generalizarea utilizării semnăturii electronice la nivelul funcționarilor publici din administrația publică, astfel încât aceștia să poată comunica digital cu firmele, scăzând timpul de reacție și facilitând corectarea timpurie a unor posibile erori.

Dezvoltarea unui punct de contact unic efectiv va crește vizibilitatea serviciilor publice, având ca principal efect scăderea timpului

pentru căutarea informației de către firme și cu avantajul încurajării unificării practicii administrative în relația cu firmele și cetățenii.

Introducerea cărții electronice de identitate și a altor scheme de identificare electronică va permite interacțiunea completă la distanță cu administrația publică, cu efectul clar al scăderii costurilor. Valoarea proiectului este estimată la 20 milioane de euro;

Migrarea serviciilor publice într-un cloud guvernamental, cu scopul scăderii costurilor firmelor în interacțiunea cu statul și, pe termen lung, chiar a nevoilor de finanțare a unor servicii.

4. Analiza politicilor publice

G. Planul Național de Investiții și Relansare Economică

Realizarea sau refacerea sistemelor informatice implicate în „evenimentele de viață” ale cetățenilor și firmelor. Aspecte esențiale din interacțiunea unei firme cu administrația vor deveni integral digitale: obținerea unor finanțări (ajutor de stat, diferite forme de sprijin, fondul de mediu), înregistrarea unor active (automobile), urmărirea unor procese judiciare, colectarea taxelor, etc.

Dezvoltarea sistemelor de tip Open Data care vor permite un acces structurat al sectorului privat la patrimoniul de date – inclusiv istorice – al administrației publice.

Realizarea constantă de investiții majore în creșterea capacității de a gestiona riscurile cibernetice.

Un alt obiectiv este modernizarea platformelor mfinante.gov.ro și anaf.ro.

Pentru site-ul Ministerului Finanțelor Publice a fost demarat un parteneriat cu ONG-ul Code4Romania. Noul portal va respecta cele mai înalte standarde la nivel european în materie de UX/UI și va seta un nou nivel al calității utilizatorului în materie de site-uri guvernamentale în România.

Un alt pas important pentru informatizarea ANAF este reprezentat de proiectul SAF-T. Simplificarea plăților pentru obligațiile fiscale este un alt pilon important în cadrul procesului de digitalizare al administrației fiscale care își are ca efect stimularea digitalizării IMM-urilor prin construirea și consolidarea unui cadru de interacțiune digital cu mediul de business, esențial pentru ca cetățenii și companiile să poată obține servicii publice eficiente și de calitate de la distanță.

Prin strânsa colaborare cu Autoritatea pentru Digitalizarea României, persoanele juridice au posibilitatea să efectueze plăți cu cardul bancar pe platforma ghiseul.ro. Un alt element nou este reprezentat de interconectarea Spațiului Privat Virtual (SPV) cu platforma ghiseul.ro în beneficiul celor peste 1,3 milioane de utilizatori ai SPV.

Transformarea digitală a administrației fiscale și a Trezoreriei vizează eliminarea deplasărilor, coziilor la ghișeul fizic și transformarea acestora în click-uri pe dispozitivele electronice. Informatizarea va conduce la o interacțiune simplă cu autoritățile statului. Rezultatele digitalizării se vor traduce într-un grad mai mare de transparență, o mai bună colectare a taxelor și impozitelor, o rată mai mică a evaziunii fiscale, eficientizarea și debirocratizarea instituțiilor.

4. Analiza politicilor publice

H. Planul Național de Redresare și Reziliență Economică (PNRR)

Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR) reprezintă un document strategic structurat pe două priorități: reforme și investiții, ce aduce României perspectiva modernizării și a schimbărilor profunde așteptate de societatea civilă, mediul de afaceri și sectorul public din România.

Investițiile în competitivitatea mediului de afaceri și accesul la cercetare și inovare sunt destinate consolidării competitivității economice pe piața europeană a IMM-urilor, creșterea valorii adăugate, îmbunătățirii calității produselor și serviciilor obținute, re tehnologizării, robotizării și automatizării proceselor industriale, digitalizării activității IMM-urilor, dar și dezvoltării activităților de cercetare, inovare și specializare inteligentă de către Institutele Naționale de Cercetare Dezvoltare și IMM-uri, care au drept scop final

introducerea pe piață de produse și servicii competitive în acord cu cerințele de calitate și preț ale consumatorilor.

Digitalizarea companiilor, și în special a IMM-urilor, este un factor determinant al competitivității. În România, integrarea tehnologiilor digitale de către întreprinderi rămâne la un nivel foarte scăzut, iar ponderea firmelor care utilizează partajarea electronică a informațiilor a scăzut de la **22%** în 2015 la **17%** în 2017 (Comisia Europeană, 2018).

Componenta de investiții a PNRR include pilonul Competitivitate economică, digitalizare și reziliență.

Acest pilon are ca obiective:

- Creșterea competitivității mediului de afaceri prin acces la re tehnologizare, automatizări industriale, digitalizare și prin îmbunătățirea calității produselor și serviciilor obținute de acestea.

- Creșterea aportului activităților de transfer tehnologic la obținerea de produse și servicii inovative competitive pe piață, digitalizarea activităților pentru marile servicii publice din domeniul sănătății și educației.
- Creșterea capacității de reziliență a României în domeniul securității cibernetice, sănătății și a crizelor alimentare.

Coeziunea economică este obiectivul cu cel mai mare impact la nivelul PNRR.

Circumscriș acestui obiectiv, prin prioritatea de intervenție 36 pentru IMM-urilor se asigură sprijin pentru digitalizarea activității IMM-urilor (achiziția de echipamente IT, software-uri specifice IMM-urilor, digitalizarea activităților operaționale, optimizarea activităților de producție, managementul clienților, managementul furnizorilor etc.).

4. Analiza politicilor publice

H. Planul Național de Redresare și Reziliență Economică (PNRR)

Contribuția PNRR la susținerea tranziției digitale relevante pentru IMM-uri se face prin prioritatea de intervenție 47, adică digitalizarea Ministerului Finanțelor Publice și ANAF.

Motivațiile IMM-urilor românești și a întreprinderilor mari pentru implementarea automatizării și robotizării sunt creșterea calității produsului și creșterea volumului producției.

Complementar Programului Operațional Regional, PNRR prin fondurile alocate va îmbunătăți climatul de afaceri, va favoriza investițiile și va promova creșterea dimensiunii și productivității IMM-urilor prin digitalizare.

Pentru un mediu antreprenorial rezilient, inovativ, competitiv și digitalizat sunt necesare următoarele reforme:

- Digitalizarea și simplificarea procedurilor de înființare a întreprinderilor, precum și digitalizarea procesului de eliberare a certificatelor fiscale și de obținere a acordurilor/avizelor pentru implementarea investițiilor finanțate de mediul antreprenorial.
- Reglementarea cadrului legal pentru înființarea, organizarea și funcționarea Parcurilor de Specializare Inteligentă și acordarea unor facilități fiscale acestora. Promovarea și aprobarea OUG pentru înființarea, organizarea și funcționarea Parcurilor de Specializare Inteligentă.

Potrivit PNRR, din bugetul estimat al domeniului de Afaceri și ecosisteme antreprenoriale de 3.8 miliarde euro, 200 milioane euro sunt investițiile prevăzute în sprijin pentru digitalizarea IMM-urilor.

Sub obiectivul specific FEDR – Impulsionarea creșterii și

competitivității IMM-urilor, în cadrul Axei Prioritare 1 (AP1) – ”O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice”, care are o alocare globală la nivelul celor 8 programe regionale de 1,3 miliarde euro FEDR.

Principalele grupuri țintă sunt întreprinderile, clusterelor, incubatoarele de afaceri, acceleratoarele, precum și parteneriate între acestea.

Accesul la finanțare pentru întreprinderi este sprijinit prin Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare (POCIDIF), în cadrul Axei Prioritare 10 (AP10).

Complementar, întreprinderile și mediul de afaceri sunt susținute prin Programul Operațional Educație și Ocupare (POEO) și Programul Operațional pentru Tranziție Justă (POTJ).

4. Analiza politicilor publice

I. Programul Creșterea IMM-urilor în România

În cadrul programului [Creșterea IMM-urilor din România](#), Innovation Norway lansează cea de-a doua cerere de propuneri de proiecte cu un buget disponibil de 18.466.666 EUR în cadrul granturilor Norvegia 2014-2021.

Programul urmărește să stimuleze crearea de valoare și dezvoltarea durabilă în sectorul românesc de antreprenoriat prin încurajarea cooperării pe termen lung între entități din Islanda, Liechtenstein, Norvegia și România, pe baza dezvoltării afacerilor și a inovării în domeniile:

- Dezvoltarea durabilă a afacerilor
- Inovare verde în industrie (green industry innovation)
- Tehnologia informației și comunicațiilor (TIC)
- Dezvoltarea durabilă a sectorului marin și maritim (Blue Growth)

De asemenea, se așteaptă ca proiectele să crească competitivitatea întreprinderilor românești din domeniile menționate, sub forma creșterii cifrei de afaceri și a profitului operațional net și a creării de locuri de muncă, precum și să contribuie la dezvoltarea și aplicarea tehnologiilor, proceselor și soluțiilor inovatoare, reducerea emisiilor de CO₂ și procese de producție mai eficiente din punct de vedere energetic.

Scopul acestui program vizează reducerea disparităților economice și sociale din Spațiul Economic European (SEE) și consolidării relațiilor bilaterale dintre statele donatoare (Norvegia, Islanda și Liechtenstein) și statele beneficiare.

Programul este gestionat de organizația norvegiană Innovation Norway, în calitate de Operator de Fond, în parteneriat cu Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri din România.

Apelul de proiecte este pentru dezvoltarea/implementarea și investițiile în tehnologii ecologice inovatoare, dezvoltarea de produse și servicii "verzi" și dezvoltarea/implementarea de "processe de producție mai verzi", dezvoltarea de produse/procese/soluții sau componente TIC, investiții în suprastructuri maritime, dezvoltarea de soluții în legătură cu transportul maritim, dezvoltare/investiții în biotehnologie "albastră", dezvoltarea/investiții în resurse miniere pe fundul mării și dezvoltarea de soluții în domeniul energiei albastre.

Adițional se finanțează activități care să răspundă nevoilor IMM-urilor și managerilor acestora în domenii cum ar fi formarea, coaching, îndrumare acordată IMM-urilor prin clustere, organizații de afaceri (incubatoare, acceleratoare etc.), activități de sprijin în ecoinovare, economie circulară sau internaționalizare.

4. Analiza politicilor publice

J. Cecuri de Inovare

Scopul cecurilor de inovare este:

- Susținerea IMM-urilor prin finanțarea de proiecte cu grad ridicat de inovare, cu rezultate concrete și impact real pe piață;
- Accelerarea transferului tehnologic între organizațiile publice de cercetare (Furnizori de servicii) și IMM-uri (Beneficiari);
- Valorificarea competențelor tehnico-științifice existente în sistemul public de Cercetare Dezvoltare și Inovare în sectorul productiv prin asistarea IMM-urilor în procesul de dezvoltare și modernizare, prin achiziționarea de servicii, tehnologii și metode noi sau avansate.

Condițiile de acordare sunt următoarele:

- Cecurile de inovare pot fi eliberate în domeniile de specializare inteligentă și în domeniile de prioritate publică;
- Valoarea maximă a unui cec de inovare este de 50.000 lei, din care max. 90% din valoarea totală (45.000 lei) se asigură de la bugetul de stat;
- Profilul furnizorului de servicii se regăsește în www.erris.gov.ro
- Buget proiect: 50.000 lei
- Buget competiție: 13.500.000 lei

Cecurile de inovare se decontează pe o perioadă de max. 6 luni de la data la care au fost eliberate.

Raportul de impact trebuie trimis către Unitatea Executivă Pentru Finanțarea Învățământului Superior a Cercetării Dezvoltării și Inovării ([UEFISCDI](#)) la 12 luni de la finalizarea proiectului.

Cecurile de inovare au ca scop susținerea IMM-urilor, prin finanțarea proiectelor cu grad ridicat de inovare, cu rezultate concrete și impact real pe piață, din bioeconomie, spațiu și securitate, tehnologia informației și comunicațiilor.

5. Bune practici de politici publice

Consiliul Național al Întreprinderilor Private Mici și Mijlocii din România (CNIPMMR) a folosit digitalizarea ca instrument intern pentru a-și crește capacitatea de a formula și sprijini politici publice alternative cu privire la sectorul IMM-urilor.

În cadrul unui proiect care vizează dezvoltarea și consolidarea capacității operaționale și administrative, CNIPMMR a dezvoltat o aplicație mobilă dedicată pentru a obține feedback cu privire la politica publică alternativă dezvoltată de jucători cheie.

Instrumentul digital a servit la colectarea de feedback care completează metode mai tradiționale, cum ar fi organizarea de mese rotunde cu reprezentanți ai instituțiilor vizate de politica alternativă. Aplicația a servit ca o bună practică pentru a ajunge la membri și părțile interesate cu privire la problemele de politici publice care

privesc IMM-urile, inclusiv tema digitalizării acestora. CNIPMMR în parteneriat cu Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri realizează Carta Albă a IMM-urilor din România, ajunsă la ediția cu numărul 18 în anul 2020. Lucrarea reprezintă cea mai aprofundată analiză a sectorului IMM din România, constituind baza pentru propuneri de strategii cu privire la viitoarele direcții de susținere și dezvoltare a IMM-urilor.

Planul Național de Investiții și Redresare Economică. Prevede granturi pentru digitalizarea IMM-urilor cu un buget de 150 milioane de euro. Obiectivul este sprijinirea activităților destinate digitalizării activității companiilor, în special a companiilor cu activitate de producție care au drept scop dotarea cu echipamente IT, utilizarea semnăturii electronice, conectarea la broad-band, achiziționarea de softuri standardizate și personalizate, automatizarea echipamentelor industriale, automatizarea fluxurilor tehnologice.

Sursa de finanțare este din fonduri UE–POC, Axa Prioritară 2 și cofinanțare din bugetul de stat.

Planul prevede și finanțarea programelor de educație digitală a angajaților pentru companii, bugetul fiind de 30 milioane euro, din care 20 milioane euro pentru educația digitală la nivelul IMM-urilor și 10 milioane euro pentru întreprinderi mijlocii și mari destinate proceselor de învățare pe echipamente industriale complexe.

Obiectivul este asigurarea de resurse pentru companiile mici și medii care investesc fonduri în resursa umană pentru cunoștințe de bază în domeniul utilizării programelor informatice specializate dar și a celor generale.

Un alt program este Star-Tech Innovation (Noul program Start-Up). Obiectivul schemei este finanțarea start-up-urilor inovative prin granturi cu o valoare estimată la 42.000 euro.

5. Bune practici de politici publice

În Planul Național de Redresare și Reziliență Economică investițiile în digitalizare și tranziție verde au drept scop alinierea la obiectivele stabilite de Uniunea Europeană și cuprinse în European Green Deal, precum și dezvoltarea marilor servicii publice din domeniul educației și sănătății în mediul on-line, dar și creșterea capacității de reziliență a României în perioade de criză pandemică.

De asemenea, sunt prevăzute investiții în infrastructură care conțin elemente de inteligență artificială precum: sistemele informatice de gestiune pentru infrastructura de transport, sistemele de gestiune ale infrastructurii specifice pentru schimbări climatice, rețele inteligente destinate transportului sau distribuției de combustibil de tranziție etc.

Pe de altă parte investițiile în competitivitatea mediului de afaceri și accesul la cercetare și inovare

sunt destinate consolidării competitivității economice pe piața europeană a IMM-urilor, creșterea valorii adăugate, îmbunătățirii calității produselor și serviciilor obținute, re tehnologizării, robotizării și automatizării proceselor industriale, digitalizării activității IMM-urilor, dar și dezvoltării activităților de cercetare, inovare și specializare inteligentă de către Institutele Naționale de Cercetare Dezvoltare și IMM-uri, care au drept scop final introducerea pe piață de produse și servicii competitive în acord cu cerințele de calitate și preț ale consumatorilor.

Planul național de redresare și reziliență economică prevede granturi și programe de sprijin cu finanțare din fonduri externe nerambursabile și de la bugetul de stat, care au ca obiective acoperirea capitalului de lucru, finanțarea

nevoilor de investiții, programe de digitalizare a companiilor, dar și măsuri de sprijin pentru creșterea ocupării forței de muncă și programe sociale sau subvenții.

Subvenții pentru antreprenoriat inovator și digitalizare a companiilor:

- Subvenții pentru start-up-uri pentru studenți în domenii competitive și inovatoare. Buget: 150 milioane euro.
- Subvenții pentru digitalizarea IMM-urilor. Buget: 150 milioane euro.
- Finanțarea programelor digitale de educare a angajaților pentru companii. Buget: 30 de milioane de euro.

5. Bune practici de politici publice

Programul Operațional Capitalul Uman 2014-2020 (POCU)

OIR-București a propus și obținut includerea în Ghidul Solicitantului, la Condiții Specifice (pagina 3) menționarea rezultatelor studiului efectuat în cadrul proiectului „40Ready” finanțat prin programul Interreg Europe. Menționarea clarifică faptul că în urma studiului s-a confirmat un interes major al respondenților pentru domeniul I40 și pentru dezvoltarea competențelor digitale. De asemenea, între altele, se mai arată că, în urma acestei analize, majoritatea covârșitoare a respondenților din IMM-uri a apreciat Revoluția Industrială 4.0 drept o oportunitate. Cea mai importantă concluzie a studiului este că, în viitorul apropiat, IMM-urile au nevoie de accesare de fonduri europene ca sursă principală de încredere pe care să se bazeze în efortul lor de a se adapta Revoluției Industriale 4.0.

Tot la inițiativa OIR-București a fost inclus în Anexa 3: Criterii de evaluare și selecție tehnică și financiară (pagina 3) punctul 2.5 care menționează: ”Se prevede formarea/evaluarea și certificarea competențelor digitale în următoarele arii tehnologice specifice Industriei 4.0: media socială; servicii mobile; tehnologii Cloud; internetul lucrurilor; soluții de securitate cibernetică; roboți și mașini automatizate; date de mari dimensiuni și analiza de date; tipărirea 3D; inteligență artificială; Bitcoin; Blockchain, etc.”

Legea nr. 102/2016 privind incubatoarele de afaceri, publicată în Monitorul Oficial nr. 393 din 23 mai 2016, prevede înființarea incubatoarelor de afaceri, sprijin financiar, economic și juridic permanent pentru antreprenori, precum și posibilitatea de a accesa fonduri naționale și europene pentru

dezvoltarea afacerilor. Incubatoarele de afaceri sunt, conform prevederilor Legii nr. 102/2016, structuri de sprijinire a întreprinderilor care încearcă permanent să creeze un mediu favorabil și durabil pentru IMM-urile nou înființate. Fondatorii incubatoarelor de afaceri tehnologice și virtuale au dreptul la mai multe facilități fiscale, care sunt acordate pe baza schemelor de ajutor de stat. Toate aceste facilități trebuie inițiate de autoritățile publice locale, în limitele bugetului anual.

Start Industry 4.0 - Competențe și capacități digitale

Pentru a remedia lipsurile în ce privește capacitățile de competențe digitale, prin programul Start Industry 4.0, cofinanțat prin Fondul Social European prin POCU 2014-2020 au fost oferite sesiuni de instruire directă IMM-urilor pentru a le sprijini cu planificarea strategică și schimbarea competențelor pentru a corespunde Industry 4.0.

6. Alte politici publice ce pot fi dezvoltate

A. Cadru general

În era digitală este nevoie de o legislație neutră și inteligentă din punct de vedere tehnologic, o viziune pe termen lung și să se țină pasul cu toate evoluțiile tehnologice.

Conform prevederilor de la **articolul 9 din Legea nr. 346 din 14 iulie 2004** legislația privind IMM-urile trebuie să respecte două cerințe:

- a) să nu adauge sarcini noi IMM-urilor, conform principiului numărului constant, și
- b) să respecte principiul "Gândeți mai întâi la scară mică" ("Think Small First").

Aceste principii aliniază legislația națională cu prevederile [Small Business Act](#) al UE și sunt esențiale deoarece IMM-urile au nevoie de un cadru legal flexibil și sustenabil, care să asigure echitate, transparență și un teren de acțiune egal pentru toate companiile.

Arie	Descrierea provocării
Conștientizarea nevoii de digitalizare în IMM-uri	<ul style="list-style-type: none"> Conștientizare generală scăzută în legătură cu soluțiile digitale disponibile și a beneficiilor acestora Grad scăzut de conștientizare a opțiunilor de finanțare disponibile Dificultăți în evaluarea maturității digitale atinse
Soluții tehnice de digitalizare	<ul style="list-style-type: none"> Soluții tehnice pentru digitalizarea instituțiile statului implicate în susținerea digitalizării IMM-urilor Oferta de servicii pentru digitalizarea IMM-urilor este variată, dar fragmentată între tehnologii, oferte și furnizori, și distribuită asimetric între sectoarele industriale De multe ori furnizorii nu au opțiuni adaptate nevoilor IMM-urilor
Soluțiile digitale alese de IMM-uri corespund cerințelor pieței	<ul style="list-style-type: none"> Clusterelor TIC și incubatoarele susțin IMM-urile în acest efort de orientare cel mai adesea oportunist și „la cerere”, limitând prin procesul deficitar, numărul IMM-urilor susținute Centrele de inovare digitală sunt limitate ca număr și nu sunt cunoscute de IMM-uri Cooperare limitată între IMM-uri în integrarea în lanțurilor de valoare și/sau în abordarea diferitelor piețe/produse
Competențe digitale relevante	<ul style="list-style-type: none"> Creșterea competențelor digitale de la toate nivelurile relevante pentru digitalizarea IMM-urilor

6. Alte politici publice ce pot fi dezvoltate

B. Propuneri

Arie	Provocări	Politica publică	Recomandări de îmbunătățire	Detalii
Conștientizarea nevoii de digitalizare în IMM-uri	<ul style="list-style-type: none"> Conștientizarea domeniilor tehnologice specifice Industriei 4.0 (media socială, servicii mobile, tehnologii cloud, internetul lucrurilor, soluții de securitate cibernetică, roboți și mașini automatizate, date de mari dimensiuni și analiză de date, tipărirea 3D, inteligența artificială, bitcoin și blockchain) 	Programul operațional POCU 3.12	Adăugarea în Ghidul Solicitantului, în Anexa 3 – Criterii de Evaluare și Selecție Tehnică și Financiară, unui criteriu de evaluare nou la categoria 2. Eficacitate, mai exact 2.5 Proiectul prezintă valoare adăugată sub-categoria: <i>Se prevede formarea/ evaluarea si certificarea competentelor digitale in urmatoarele arii tehnologice specifice Industriei 4.0: media sociala; servicii mobile; tehnologii Cloud; internetul lucrurilor; soluții de securitate cibernetica; roboți si mașini automatizate; date de mari dimensiuni si analiza de date; tipărirea 3D; inteligenta artificiala; Bitcoin; Blockchain, etc.</i>	<ul style="list-style-type: none"> Crearea unui indicator nou de monitorizare cu privire la numărul total de granturi aprobate care au beneficiat de scor la punctul 2.5 Recomandare deja implementată
Conștientizarea nevoii de digitalizare în IMM-uri	<ul style="list-style-type: none"> Îmbunătățirea raportului de vizită, care să includă și elemente clare despre digitalizarea IMM-ului 	Programul operațional POCU 3.12	Includerea în raportul de vizită a unor elemente clare privind obiectivele de digitalizare ale IMM-urilor și/sau de dezvoltare a competențelor digitale ale angajaților	<ul style="list-style-type: none"> Verificarea acțiunilor întreprinse de către IMM-uri în contextul efortului lor de digitalizare și/sau de dezvoltare a competențelor digitale ale angajaților
Conștientizarea nevoii de digitalizare în IMM-uri	<ul style="list-style-type: none"> Creșterea vizibilității bunelor practici 	Programul operațional POCU 3.12	Set de bune practici	<ul style="list-style-type: none"> Set de bune practici rezultate inclusiv în urma vizitelor, care să fie postate pe site-ul OIR-București cu scopul de a facilita perspectiva integrată asupra tuturor aspectelor relevante din implementarea proiectului

6. Alte politici publice ce pot fi dezvoltate

B. Propuneri

Arie	Provocări	Politica publică	Recomandări de îmbunătățire	Detalii
Soluții tehnice de digitalizare	<ul style="list-style-type: none"> Lipsa unei abordari unitare în ceea ce privește maturitatea digitală a IMM-urilor 	Atribuții/ platforma ADR (DIH-uri)	Calcularea facilă de către IMM a unui scor digital pe baza unui model de maturitate digital unitar național	<ul style="list-style-type: none"> Crearea unui instrument online nou, gratuit, de auto-evaluare, prin care IMM-urile să aibă un mini-raport cu privire la categoria de maturitate digitală în care se încadrează și cu un minim de acțiuni critice pe care să le pună în practică
Soluții tehnice de digitalizare	<ul style="list-style-type: none"> Acces dificil al angajaților din IMM-urilor la formare de competențe digitale 	Atribuții Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene	Evaluare facilă de către IMM a nevoii de dezvoltare a competențelor digitale ale angajaților	<ul style="list-style-type: none"> Crearea unui instrument online nou, gratuit, de auto-evaluare, prin care IMM-urile să aibă un mini-raport cu privire la nivelul de competențe digitale și un minim de acțiuni critice pentru dezvoltarea acestora
Competențe digitale relevante	<ul style="list-style-type: none"> Acces dificil al angajaților din IMM-urilor la formare de competențe digitale 	Atribuții Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene	Vouchere de formare competențe digitale (model Interreg)	<ul style="list-style-type: none"> Voucherul în valoare de o anumită sumă acordat IMM-ului pentru accesarea formării de competențe digitale
Soluții tehnice de digitalizare	<ul style="list-style-type: none"> Acces dificil al angajaților din IMM-urilor la formare de competențe digitale 	ADR	Catalog online furnizori de formare competențe digitale postat pe Punctul de Contact Unic electronic	<ul style="list-style-type: none"> Catalogul conține datele de contact ale furnizorilor și oferta de formare competențe digitale (training, coachig, mentorat)

6. Alte politici publice ce pot fi dezvoltate

B. Propuneri

Arie	Provocări	Politica publică	Recomandări de îmbunătățire	Detalii
Soluții tehnice de digitalizare	<ul style="list-style-type: none"> Acces dificil al IMM-urilor la servicii de digitalizare variate 	ADR	<ol style="list-style-type: none"> Catalog online furnizori servicii de digitalizare Catalog online DIH-uri 	<ul style="list-style-type: none"> Catalogul conține datele de contact ale furnizorilor și serviciile oferite Catalogul conține datele de contact ale DIH-urilor și serviciile oferite
Soluții tehnice de digitalizare	<ul style="list-style-type: none"> Acces dificil al IMM-urilor la servicii de auditare a implementării digitalizării IMM-urilor 	POC 2.2.2	Catalog online furnizori servicii de auditare a implementării digitalizării IMM-urilor	<ul style="list-style-type: none"> Catalogul conține datele de contact ale furnizorilor și serviciile oferite
Conștientizarea nevoii de digitalizare în IMM-uri	<ul style="list-style-type: none"> Comunicare neadaptată erei digitale în cadrul proiectelor 	Atribuții Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene /ADR prin Punctul de Contact Unic electronic	E-book de e-comunicare	<p>E-book care conține:</p> <ol style="list-style-type: none"> Acțiuni de comunicare (de ex. plan de comunicare, check list eveniment online de lansare) Modele de documente utile de comunicare în cadrul proiectelor cu publicul țintă (de ex. newsletter, infografice, mesaje social media)
Soluții tehnice de digitalizare	<ul style="list-style-type: none"> Prezență online redusă a IMM-urilor (website) 	ADR	Website builder pentru IMM-uri	<ul style="list-style-type: none"> Crearea unui instrument online gratuit prin care IMM-ul să-și construiască automat un site minimal IMM-ul este ghidat în detaliu în toate etapele (de ex. achiziție domeniu, etc.)

6. Alte politici publice ce pot fi dezvoltate

B. Propuneri

Arie	Provocări	Politica publică	Recomandări de îmbunătățire	Detalii
Soluțiile digitale alese de IMM-uri corespund cerințelor pieței	<ul style="list-style-type: none"> Incubatoarele de afaceri nu sunt integrate cu DIH-urile, ca parte din ecosistemul ce susține digitalizarea IMM-urilor 	Legea 102/2017 Incubatoare de afaceri	Revizuirea legii în sensul integrării cu DIH-urile	<ul style="list-style-type: none"> Crearea unui cadru clar de interconectare a acțiunilor din incubatoare și DIH-uri pentru a genera sinergii și eficacitate maximă
Soluțiile digitale alese de IMM-uri corespund cerințelor pieței	<ul style="list-style-type: none"> Incubatoarele de afaceri nu sunt integrate cu DIH-urile, ca parte din ecosistemul ce susține digitalizarea IMM-urilor 	Legea 102/2017 Incubatoare de afaceri	Catalog online cu Incubatoarele de Afaceri	<ul style="list-style-type: none"> Catalogul conține datele de contact ale furnizorilor și serviciile oferite
Soluțiile digitale alese de IMM-uri corespund cerințelor pieței	<ul style="list-style-type: none"> Plafonul contribuției investitorului individual-business angel nu este răspunde nevoilor actuale ale IMM-urilor din domeniile de specializare inteligentă 	Legea 120/2015 Investitorilor Individuali-Business Angels	Revizuirea legii în sensul măririi plafonului peste 200,000 de euro	<ul style="list-style-type: none"> Crearea unui cadru adaptat pentru a răspunde nevoilor actuale ale IMM-urilor din domeniile de specializare inteligentă

Glosar de termeni

Abreviere	Descriere
ADR	Autoritatea pentru Digitalizarea României
AI	Inteligență Artificială
ANAF	Agenția Națională de Administrare Fiscală
CNIPMMR	Consiliul Național al Întreprinderilor Private Mici și Mijlocii din România
CNTD	Comitetul Național pentru Transformarea Digitală
DESI	Indicele Economiei și Societății Digitale
DIH	Centru de Inovare Digitală
ECOM	Sectorul de comerț electronic
EDIH	Centrele europene de inovare digitală
SEE	Spațiul Economic European
FERD	Fondul European de Dezvoltare Regională
UE	Uniunea Europeană
PIB	Produs Intern Brut
HG	Hotărâre de Guvern
HPNC	Calculul numeric de înaltă performanță
IMM	Întreprinderi Mici și Mijlocii
IoT	Internetul Lucrurilor
IT	Tehnologia Informației
ITT	Entități de inovare și transfer tehnologic
OCDE	Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică
OIR	Organism Intermediar Regional
ONG	Organizații neguvernamentale
PCUe	Sistemul Informatic Punctul de Contact Unic electronic
PNDR	Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020

Abreviere	Descriere
PNRR	Planul Național de Redresare și Reziliență Economică
POC	Programul Operațional Competitivitate 2014-2020
POCIDIF	Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare
POCU	Programul Operațional Capital Uman 2014-2020
POEO	Programul Operațional Educație și Ocupare
POR	Programul Operațional Regional 2014-2020
POTJ	Programul Operațional pentru Tranziție Justă
ADReg	Agenții de Dezvoltare Regională
RTO	Organizații de cercetare și tehnologie
SAF-T	Proiectul Simplificarea plăților pentru obligațiile fiscale
SEAP	Sistemul Electronic de Achiziții Publice
SIAE	Sistemul Informatic de Atribuire Electronică în Transporturi
SIPOCA	Sistemul informatic al POCA
SNC	Strategia Națională pentru Competitivitate
SNCDI	Strategia Națională de Cercetare, Dezvoltare și Inovare
SNEP	Sistemul Național Electronic de Plată Online
SPV	Spațiul Privat Virtual
TIC	Tehnologia Informației și Comunicațiilor
UI	Interfața utilizatorului
UX	Experiența utilizatorului

40Ready

Interreg Europe

European Union
European Regional
Development Fund

Project's media